

శ్రీమదా తపిదామూర్తి గురు పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమచ్చంకర భగవత్పూజ్యపాదేభ్యో నమః.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతి గురుభ్యోనమః

శ్లో॥ పద్ధతీర్ణయతాం శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతేః।

యస్యాం ప్రమాణతాయాతి శ్రుతి స్మృతి గిరాంచయః॥

శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి.

శ్రీ దైవాద్యైత మతస్థాపక

శ్లో॥ తీర్థరశాస్త్రి శర్మచేః బ్రహ్మశిరిము.

మంజువాణీ ముద్రాక్షరశాల యంతు

ము ద్రి త ము.

౧౫౦౦ ప్రతులు.

కాలిదాసున శకాబ్దములు ౧౮౨౭.

విశ్వానసు నామ సం॥ కార్తీక శుక్ల అదివారము.

శ్రీమధాదక్షిణామూర్తిగురుపరబ్రహ్మజేనమః.
శ్రీశంకరభగవత్పాదపూజ్యభోనమః.

శ్రీవిదానందసరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్లో॥ హిమవచ్చిఖిల్పన్న స్వర్ధనీపూరసన్నిభాః।

కటాక్షాః పాంతు మాం నిర్విం చిదానందపరస్వతేః॥

పీఠిక.

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతనియమము లన నెమియో వానివివరమును గుఱించి పలువురు నన్ను అడుగుచుండిరి అందులకు నేను శ్రీదీక్షితకాలమున పలువురు సంఘీభూతులై దీక్షితసమక్షమున గురుత్రయతాంబూలవిషయమును బంధుయ్యాజన విషయమును ప్రమాణ పత్రికామూలముగఁ బరిష్కరించుకొని యున్నాను. అందులకు నేను శ్రీదీక్షితసమక్షమునఁ జచ్చిష్యులచే నుసర్పుకొనఁబడిన ప్రమాణపత్రములను శ్రీదీక్షితముఖ్యశిష్యులగు అద్వైతం, పద్వైతం, సృసింహశాస్త్రి, దిట్టకవీవిజయరామశాస్త్రి, శ్రావణ శోభివ్యరశాస్త్రి, కనుప ర్తివేంకటగంప శ్రీవిద్యానంద నాథులు కృత్రివేంటి ఆనందరామశాస్త్రి, అస్తద్విద్యాగురువ ర్యు లగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రి మున్నగువారలచే బహుకాలమునుండి ఆచరింపఁబడుచున్న విషయములను సంగ్రహించి శ్రీదీక్షిత పద్ధతినియమమువలె యుపేర బ్రకటించితిని ఇందునకు శ్రీదీక్షితకృతిములగు విశ్వపత్యసురవిజయ శేషాసురవిజయ రాయకక్షోవిజయజగన్నాథాసురవిజయ శ్రీనివాసమనో

నిరూపణ సిద్ధాంతదీప్తికా మహిషాసురవిజయ రామ చైత్యశిర
 చేదశములను గ్రంథములలోని వాక్యములను బ్రమాణము
 లుగా గ్రహించియున్నాను.

గురుత్రయతాంబూలవిషయ మిదివఱకు కొన్నితావుల సరి
 గనె వినియోగమగుచున్నది. గాని కొన్నితావుల సటుల జరు
 గుటలేదు ప్రస్తుతముగురుత్రయతాంబూలములందుండు ద్రవ్య
 మును వసూలుచేసి బ్రహ్మతాంబూలమున నుంచుద్రవ్యముద
 ప్తి మిగిలిన ద్రవ్యమును దీక్షితకృతగ్రంథముద్రాణమున కుప
 యోగించదలచినాడను.

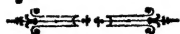
అందువలన అయుద్యమంబు స్వధర్మాచరణపూర్వకముగాను
 గురుకృతజ్ఞతామాచనాపూర్వకముగాను నియమావళియం దే
 ర్పరచిన నియమంబుల శ్రద్ధాభక్తియుక్తముగా నియోగులమం
 దరము జరిపినయెడల నెరిపేరును అటుల జరుపుటకు గోరు
 చున్నాడను.

పూర్వ	}	..	ఇట్లు విన్నవించు
ఏలూరుతా			శ్రీచిటానంద సరస్వతీప్రశిష్యుడు
౫-౧౧-౧౯౦౫	}	..	శ్రీ దైవాద్వైత మతస్థాపక కొటిశ్వరశాస్త్రిశర్మా.

శ్రీమచ్చివాసంద సరస్వతియ తింద్రాయనమః.

శ్రీలక్ష్మీనాయకా.

దీక్రితపద్ధతెనీయమావలిః.

ఉపనిషత్ || “ ధర్మంచర || ” తె || ఉ || ౧ || ౧౧ || ౧౯

ఉపనిషత్ || “ ధర్మేణాపాపమపనుదతి ధర్మేనర్వంప్రతిష్ఠితంత
స్తాధర్మంపరమంనదంతి || ” తె || ఉ || ౪ || ౭౯ || ౧౦౧ ||

భగవద్గీతా || యజ్ఞదానతపఃకర్మ స త్యాజ్యం కార్య మేవ
తత్ || ౧౮ || ౫ ||

సూత్రం || అథాత స్సామయాచారికాన్ధర్వా న్యాఖ్యాన్యామః ||
ధర్మస్థ సమయః ప్రమాణం || ఆప || ధ || ౧ || ౧ || ౨ ||

ఉపనిషచ్చిత్తాభాష్యం || ఆత్మవిజ్ఞానాత్ పాక్ శౌచస్తా
ర్థాని కర్తాణ్యుపనయస్తాని కర్తభి స్సంస్కృతన్య పురుష స్యాత్త
జ్ఞాన మంబసై న ఉపబాయతే ||

బ్రహ్మసూ || సర్వాపేక్షాచయజ్ఞాదిశ్రుతేఃశ్వవత్ || ౩ || ౪ || ౨౬ ||

అథాన్యోత్తేరామాయణే || శ్లో || ఆచాన్యవర్ణాశ్రమ వీర్జితాః
శ్రీయాః కృత్యానమాసాదిత శుద్ధమానసః || సమాన్యతత్సూర్య
ముసా త్రసాధనఃసమాశ్రయైశ్చద్గురుమా త్తలభ్యయే || పైః మా
ణములచే నీశ్వరసంకల్ప బాలజగదంతః పాతులగు మానవు లం

దఱు స్వస్వవర్ణాశ్రమో చితనిత్యకర్తలను కామసంకల్పరహితముగ ప్రమాణబుద్ధిచోడ దేశకాలవ యోగగుణ్యముగ నాచరించుటవిధి. ఐనను బ్రాహ్మణులందఱు దధీచిగోతమాగాయ త్రిశాపహతులై ఆగమములను శాస్త్రవిరోధమై కొద్దికాలము నుండి వచ్చుచున్న యాచారమునుఁ బ్రమాణముగఁ బరిగ్రహించి నిగమప్రతిపాదితము లగు, నిష్కామకర్తాచరణమును బంధుయాజనమును, నియమపూర్వక, వేదాధ్యయనంబును, నదలి “ వేదైర్విహీనాశ్చ పఠంతి శాస్త్రం శాస్త్రైర్విహీనాశ్చ పురాణపాఠాః॥ పురాణహీనాః కృషిరోభవంతి భ్రష్టాస్తతోభాగవతా భవంతి,, యను సత్రిసంహితావచనానుసారముగ నితరవిద్యల నవ్యవస్థగఁ జనుపుచుండిరి.

వేదముచదివిన కొందఱై నను నవశ్యమొనర్పఁదగిన సంధ్యాది నిత్యకర్తృబులకును గృహ్యవిధులకును నుపయోగంబులగు మంత్రంబులనై నను, ట్థయుతంబుగ ననువక, కేవలవేదమంత్రపాఠమునే చేయుచుండుటచే నందలి యర్థంబు దెలియక కొద్దికాలంబున నుండి చమచే నాచరింపఁబడుచున్నదే సదాచారంబని సామాన్యులగు లోకులను భ్రమింప జేయుచుండ, నారత్రాగరక్షకుండును, జగదీశుండ నగుమహేశ్వరుండు, దక్షిణాన నాంశమున, కృష్ణానదీదక్షిణతీరమందలి రెల్లపురంబున, శాన్తవాహనశక ౧౭౮౧ సరియగు, ప్రమాదినామసం॥జేష్ఠ మాసశుక్లపక్షంబున, నందిరాజలక్ష్మీనారాయణ దీక్షితనామంబున నవత

యచ. ముక్తతంబు లఖండించి శ్రుతిస్మృతిప్రతిపాదితంబగు యోగమంతంబు ఆవరణప్రచారణములచే నభివృద్ధి నొందజేసి, సిద్ధాంతదీప్తికాది గ్రంథరూపంబుననాత్మాభిప్రాయంబు శిష్యజనానుగ్రహార్థమై ప్రకటించి, పిదప పశమహంసాశ్రమంబున్నీకరించి శ్రీవిద్యానందసరస్వతి, యనుమంగళనామా లక్ష్మణులై శాలివాహనశక ౧౭౯౬ సంవత్సరము శ్రీముఖనామః || శ్రీకృష్ణసామ్యవాసరమున బ్రహ్మకైవల్యమున జెందిరి.

పిదప, శ్రీదీక్షితశిష్యులగు, అద్వైతం, శాన్తసహశాస్త్రి, దిట్టకవి విజయరామశాస్త్రి, శౌతంకోట శాస్త్రి, కృత్తివెంటి, ఆనందరామశాస్త్రి, ఆత్మశిష్యుండగు, గృహనాగేశ్వరావధాని, నండురిసూరావధాని, లక్ష్మణరాజు, శ్రీకనుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు, మొదలగువారలచ్చటచ్చట, శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల బోధింపుచువచ్చుచు, పూర్వోక్త శ్రీదీక్షిత శిష్యుల శిష్యులును, అస్త్రీపుత్రపుత్రులగు అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి యనుగ్రహమున, శ్రీదీక్షిత సిద్ధాంతానుసారముగ విద్యనభ్యసించి, తదనుజ్ఞాతుడనై శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల నందరకు బోధింపదలప “పద్ధతినీయమంబుల విరళముగాఁ జెలిపినయడల సాధకబాధకంబులనెఱింగి చింధు యూజసాదుల” నవలంబించి శ్రీ దీక్షితపద్ధతయందు ప్రవేశించెద.” ఘని పలువురు పలుక నందరకును వేలువేలుగా జెప్పుటకష్టమని. తలచి శ్రీదీక్షితశిష్యశిష్యులును, అస్త్రీద్యులును

వులును, అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి వలన “శ్రుతిస్మృతుద్దిత్యాభరణమపద్ధతి” యని పలుమారు ప్రసంగవశమున వినియు, టిసిగాన పద్ధతిప్రవర్తకు లగు శ్రీదీక్షితులవారిచే రచితములగు సిద్ధాంతదీక్షిత్వాది గ్రంథానుసారముగ దెలుగుమాటలతో శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి, యనుపేర నీగ్రంథము వ్రాయబూనితిని.

గ్రంథప్రకరణవిభాగము.

౧ సంకల్పప్రకరణము.

౨ కర్తాచరణప్రకరణము.

౩ బంధుయాజనప్రకరణము.

౪ గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణము.

౫ శాస్త్రాధ్యప్రకరణము.

౬ వేదాంతప్రకరణము.

అధ్యమసంకల్పప్రకరణవివరణము.

“విధ్యుక్తంకర్తృకుర్వీతకామసంకల్పవర్జితం”

“కామనయా యద్యత్కర్తృకరోతి తత్తత్ఫలమనుభవత్యే”
రండ్రైలభేనన నతో నిష్కామనయా సంస్విక్తృకుర్యాత్ ||
ఇతినారదపరివ్రాజకోపనిషది”

పై వచనము ననుసరించి కామసంకల్పరహితకర్తృనుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధిగలిగి జ్ఞానంబుసిద్ధించుగాన ప్రతిమానవుడు “ఉపాత్త

మరితమయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిత్య శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్య
ర్థం" అని సంధ్యావందనాద్యశ్వమేధాంతము లగు నిఖిలకర్మల
చేయుచును సంకల్పమును చేయవలయును గాని సకామసంకల్ప
మును "ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం"
సకుటుంబస్య క్షేమస్థైర్యవిజయా యారాగోగైశ్వర్యాభివృ
ద్ధ్యర్థం" అను వాక్యముల మగు సంకల్పము శాస్త్రమునం
దు బంధపాతువని నిరసింపబడుటచే పరిత్యజించవలయును.

ఇదిసంకల్ప ప్రకరణము.

కర్తాచరణప్రకరణము

శ్లో॥ మంగళాయమహానస్తు చిదానందసరస్వతిః .
యోననిష్క్రంఠకీభూతోవేద పంథాఃచిరంపుష్టః.

ప్రథమభాగము, స్వార్థము.

౧ ఉత్పత్తిం ద్రుమ.

శ్లో॥ ఉత్పత్తిం ద్రుమం త్రిపుండ్ర చద్వాపేతౌ భారయేద్విజః
తయోరేకం పరిత్యజ్య శారవం సరకం వ్రజేత్॥

స్వార్థం॥౧౩౩॥ వేదతో ఉన్నది.

ఏతద్వచనానుసారముగ సంధ్యాదియందు జలముచేతను సంధ్యాతర్పణానంతరమందు ఊర్ధ్వపుండ్ర విధియందున్న ప్రకారము మృత్తికచేతను ఊర్ధ్వపుండ్రమును, పిదప ఔషాసనాంతమున నర్కభస్మచేత త్రిపుండ్రమును, ధరించవలయును.

ఊర్ధ్వార్ధాభాగముల నూర్ధ్వపుండ్రము గనబడునట్లనె, అడ్డముగా, మూడుగీలలుగా భస్మను జలముచేత కలిపి ధరించవలయును.

ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రము, స్వార్తమతివికాధము గావున నది ధరించకూడదు.

ఊర్ధ్వపుండ్రశబ్దమునకు, కర్మధారయనమాసార్థమే ముఖ్యముగా గ్రహించవలయును.

నమాహార ద్వంద్వసమాసార్థమును వదలవలయును ఈవిషయమై విశేషాంశముల గోరువారు శ్రీదీక్షితకృత సిద్ధాంతదీపికాపుండ్రసూర్యోదయ సుదినము మున్నగు గ్రంథవిమర్శనముజేసి సచో సంశయనివృత్తికాగలదు.

• ౨ సంధ్యావందనము.

౧ పుటాణాచమనము, స్మృత్యాచమనము, శ్రౌతాచమనము అని సంధ్యావందన మందు మూడు భేదములగు నాచమనములు వచ్చును. ఇతరిస్థలములయందు రాదు.

౨ శ్రౌతాచమనము గాయత్రీ జపమునకు పూర్వమునందును పరమునందును వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానానంతరమున తర్పణసంకల్పమునకు ముందు జేయునది ద్వితీయమున మని పేరు. స్మృత్యాచమనమే రెండు పర్యాయములఁ జేసినచో ద్వితీయమున మని. ఎఱ్ఱంగవలయును.

3 తక్కిన స్థలముల యందు 'అనేగా నాలుగు స్థలముల యందు) స్మృత్యాచమనము వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానము.

శ్రీ విద్యారణ్య మతానుసారముగా అర్ఘ్యత్రయ ప్రదానానంతరముననే "ముఖ్యకాలాతిక్రమణదోషవిశుద్ధ్యర్థం, శతృర్ధార్యప్రదానంకరిష్యే" అనుసంకల్పముచేత ప్రియశ్చితార్ఘ్యమును చేయవలెను. ప్రియశ్చితార్ఘ్యము సప్తవ్యాహృతి సశిరస్క. గాయత్రిచేనుచ్చరించి జేయవలయును

ఇట్లులనె తామ్రపల్లికావేరీ, లీల ద్రావిడపండితులు నాచరించుచున్నారు.

మఱికొందరు కృష్ణపండితీయ వ్యాఖ్యానానుసారముగ ప్రియశ్చితార్ఘ్యప్రదానపూర్వకముగా అర్ఘ్యత్రయము జేయుచున్నారు

౪ ముద్రావిషయం.

"ఇతి ముద్రా స జానాతి గాయత్రీ నిష్కల్మాషవత్"

• "క్షుభ్యంతి దేవతా స్తస్య ముద్రాణాం త్వప్రదళేశనె"

• ఏతద్వచనానుసారముగ ముద్రాప్రదళేశనముచేత గాయత్రీవర్ణాధిష్ఠానదేవతలకు ఉపాసకునియం దాగ్రహము గలుగును గనుక గాయత్రీజపాత్పూర్వము సుముఖాది చతుర్వింశతి

(౨౪)నుద్రలను జపాత్పరమందు సురభ్యాద్యష్టముద్రలను గనుపరచవలయును.

౪ జాపాసనము.

౧ స్వార్థకర్తయగు జాపాసనమందు సాయంప్రతిః కాలములముందవి శేషముగ “అగ్నేయేస్వాహా, అగ్నేయేస్విష్టకృతే స్వాహా” అను ఈ రెండు హోమములనే జేయవలయును.

౨ కొండలు ప్రాంతఃకాలమున “నూర్యామ్యేస్వాహా” అను హోమమును జేయుదురు స్వసూత్రకర్తయగు నావస్తంబమహర్షికి అనభివృత్తముగావున నల్లు జేయగూడదు.

౩ ఆహుతిసంసర్గదోషనివృత్త్యర్థం ‘వనస్పతి హోమంకరిష్యే’ అనుసంకల్పముచేత “యత్రవేత్థేతి” అనుమంత్రముచే సమిధోపాము జేయవలయును.

౬ వైశ్వదేవము.

౧ తైత్తిరీయోపనిషదుక్త పాకానుసారముగా, షడాహుతులను హోమము జేయవలయును.

౨ సోమాఘ్నస్వాహా, అనుహోమమును షడాహుతులలో ముఱిక్కిందరు జేర్చెదరు, అట్టిహోమమును జేయజనదు.

౩ ప్రాంతఃకాలమున పంచమహోమజ్ఞముగ, రాద్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౪ సాయంకాలమున పంచమహోమజ్ఞములవిడిచి రాద్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౫ ప్రాతఃకాలమునఁ శ్వానాశీశ్వామకబలా,, అనుష్ఠాన
ద్యయముచేపాయనబలియు తాత్రియందు యేధూతా,, అను
మంత్రముచే నక్తబలియు నుంచవలయును.

వైశ్యదేవవిధానమున జెప్పబడిన ప్ర॥ స్వగృహమున నా
యాతాస్థలందు బలులు నిడవవలయును అట్టిపీలుకానిచో బలి
నిక్షేపణము నీక్రింద నుడవారించినవ్రాతారముగా నేకస్థలము
నందే యిడవలయును.

33		౧-౨-౩-౪-౫-౬		3౨	
		శ్చి.			
		3౧			
		3౪-3౫-3౬			
		౨-			
పాత్ర	౧౫	౧౮	౧౧	౨౦	3౫
౧	౧౪	౧౭	౧౦	౨౧	
౨౦	౧౩	౧౬	౯	౨౫	
౫	౧౨	౮	౮	౨౪	
పాత్ర	౨౩				
౧	నక్తబలి				౨౨
౨					౨౧
	కర్తవ్యార్పణ స్థలము				౨౦
	౧౯		౩౦	౨౯	

౭. వైశ్వదేవాంగ భూతపంచమహా యజ్ఞములో మనుష్యయజ్ఞానం తరమున , ప్రజాపతయోస్వాహా , అనుమంత్రము చేత, అగ్నిస్థన్నిధియందు నశబల్యంతర్గత ప్రజాపతిబలికి సమ్మానముగా దక్షిణభాగమునం దుంచవలయును.

౮ కొండరు " స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞమే బ్రహ్మయజ్ఞముగాని , వైశ్వదేవాంగభూత మగు బ్రహ్మయజ్ఞమక్కల లేదందురు, ఆవాక్యము శ్రుతి స్మృతి సమన్వయముగానందున విశ్వసింపజనగు.

౭ దేవతార్చనము.

౧ ప్రాణాది దహరవిద్యోపాసనమునకు ప్రతినిధి యగు పంచదేవతాపూజనము బోధాయనసూత్ర ప్రకారము చేయవలయును.

౨ పాకయాజి జోపాసనాగ్నియందు దేవతార్చనాంగ మగు చరుహోమమును జేయవలయును.

౮ సర్పబలి.

సర్పబలియం భారంభదినమున మాత్రమే సాయంకాలమువరకు, ఉపవసించి, పీడప బలుల నిడి భుజించవలయును ననునియమముగాని మరునాడు మొదలు ఉత్పర్గముగనుక అట్లుపవసించనక్కరలేదు. రెండువర్షాయములు భుజింపవచ్చును. వ్రతనియమములు, అంగములు కర్తాచరణము అంగియుగాన తాత్కాలికదేహధర్మాను గుణ్యములగు నియమములతో అంగియుగు కర్తృబాచరించుటయే ముఖ్యము.

అష్టక.

పాశయాజి ప్రధమ ద్వితీయాష్టకలకు ప్రతినిధి యగు “ చ
ధ్యంజలి, యేచేసి పిదప అన్వష్టకా శౌద్ధమును జరుపవలయును.

౧౦ ఉపనయనమ్మ.

ఉపనయనారంభమున అనువనీతప్రాయశ్చిత్తము చేసితిమిగ
నుక పిదప వ్రానికి ఏవిధ మగు ఉచ్చిష్టాది సంపర్కమును గలు
గజేయగూడదు.

• ఉపనయనప్రధమదివసమున సాయంసంధ్య నారంభించిపిద
ప సగ్నికార్యము, అనంతరమున సగ్ంతాననము, పిమ్మట మా
తృభిక్షయ పిదప ప్రితాదులభిక్షయ జరుపవలయును,

యథాకాలమున జాతాది సంస్కారములు జరిగించి యున్న
యడల అప్తమేవర్తంబున ఉపనయనం బొక్కటి యె జరుపవ
లయును.

స్వసూత్రానుక్తమైనను ప్రణవశ్రద్ధామెధాదేవతోపాస నా
త్తక మగు పాలాశకర్త ఉపనయనత్రిరాత్రిదిక్షాంతమున చే
యవలయును.

౧౧ వేదశ్రవణములు.

వేదశ్రవణములునుపోడశసంస్కారములలో జేసినవిగనుక స్నా
నేకాత్పూర్వము విధిగా జరుపుకొనవలయును.

౧౨ వివాహము.

• ౧౦కన్యా దానాంతమున వరుడు గృహ్యగ్నిసాపన మొన
ర్చుకొని, పిదప మధువర్కము గ్రహింపవలయును.

౨ సుముహూర్తసమయమున, గుడమిత్రజేరకము సూత్రానుక్తముగావున వధూవరులు ధరించకూడదు.

౩ ఏవావామధ్యమిందో పూర్ణిమవచ్చిన యెడలనైశ్వదేవ మొనర్చవలయు నని గృహ్యసూత్రమునందు విధింపబడియున్నది గనుక నటుల వైశ్వదేవమొనర్చుట ముఖ్యము. స్వసూత్రానుక్తములైన సదస్యము, నాకబలియు ధాన్యకుట్టణము, వసంతోత్సవ, చూర్ణోత్సవ, చోరోత్సవ, పుష్యేత్సవములు కులదేవతాపూజ మొదలగునవి, కులసంప్రదాయానుసారముగా జేయవలయును.

౪ స్వసూత్రానుక్తములైన అంకురాగ్రోహణమహాన్యాసాదులనున్న అంగీకరించవలయును.

౧౩ గృహ్యసంపర్గహోమము.

నాకబల్యసంతరమున శాకున మంత్రపఠనము హృదయసంసర్గహోమమును చేయవలయును.

ఏకాగ్నికాండస్వరాజిసంస్కరణము.

ఏకాగ్ని కాండమునకు, పదపాఠము, పాఠప్రాచుర్యము, లేమి చే సంప్రాప్తములైన స్వరవర్ణవిపర్యాసముల, విశ్వపితృసురవిజయసప్తమప్రళయములను, శ్రీదీక్షితుల వారు, పాణినీయానుసారము సంస్కరించి యున్నా గుగావున నటులనే యధ్యయనము జేయవలయును.

ఇది స్మార్తవిషయకమగు.

ప్రథమభాగము.

దీపావళి

శ్రీ॥ యతిభూషణ మాచార్యం చిదానందసరస్వతిః॥
అపరిద్వంద్వసన్తాన మంజలిర్మమగాహతాం॥

శ్లోకము.

౧ పప్రపాకయజ్ఞముల, మనర్పియే శ్లోకాగ్నిసంధానము
ను జేయవలయును.

౨ శ్లోకాగ్నిసంధాన మనగా, ఆహవనీయ, గార్హపత్య,
దక్షిణాగ్నులనెడి త్రేతాగ్నుల సంపాదనము, దీనినే ఆధాన మ
నియెదమ, ఈయాధానము, అర్థాధానవిధిగా జేయవలయును.

౩ స్థాపితాగ్నిని పరిత్యజించక త్రేతాగ్ని సంపాదనముజేయు
ట, అర్థాధానమందురు.

కలియుగమున, మన్వాదివచనానుసారముగా పిష్టపశ్యధ్వర
మునే జేయవలయును. ఇందులకు దగుప్రమాణ విచనములు
శ్రీదీక్షితకృత్ “పిష్టపశ్యధ్వరవివేకమున” జూచునది.

ఇదికర్తాచరణప్రకరణము.

3. బంధుయాజన ప్రకరణము

శ్లో॥ తనుతామంగళంభూయశ్చిదానోదనసంస్వతిః

యతోయంమంగళావాసఃకరుణారసవారిధిః॥

౧ బంధుయాజన మనగా పరస్పరభేదబుద్ధితేక యాజకత్వము నందరింగీకరించి యాజనాదుల నెరవేర్చుకొనుట.

— ౨ పలువుర కొకడే యాజకుడుండవలయు నని యు యాజకత్వమువలన నిందుల మగును మనియు భిషాగ్రయము శాస్త్రవిరుద్ధము గావున నట్టియభిషాగ్రయము గలవారలు బంధుయాజనపరులుగారు.

3 యాజన, అధ్యాపన, ప్రతిగ్రహము, తే విప్రునికి విహిత జీవికానృత్తులు.

౪ బంధుయాజన ముఖ్యోద్దేశ్య మేమనగా:—

అందరు తమతమవర్ణాశ్రమములకు వలయు మంత్రంబు లర్థయుతముగ జనువుకొని కర్తాచరణమున చిత్తశుద్ధిగలవారలై యందుచే మోక్షసాధన మగు జ్ఞానమును పొందవలయుననిగాని ఎవ్వరికిని మంత్రానులురానిచో నొకడే పలువురకు యాజకుడై తద్వ్రత్యముచే నిజదారాది సంరక్షణము జేసుకొనుట గాదని తెలిసికొనవలయును బంధువు లనగా వివాహాదిసంబంధములకు మోగవలగు వారలు.

వివాహములయందు యాజకుండగు వానికి 'వస్తిష్ఠాదు బ్రహ్మ
అనూచానుడు' అనుపదములు శాస్త్రములందున్నవిగావున ఆశె
బైర్థములను గ్రహించి తదనుగుణముగు గౌరవమును జరుపవ
లయును.

ఇట్టి జ్ఞాతలనే స్వధర్మమునైన పరులనియును బంధుయాజన
పరులనియును వద్ధతివారనియును జెప్పుదురు.

చక్కాంకన లింగధారణాదికము గలవారితో వివాహాదినం
బంధము గలుగజేసుకొనగూడదు.

బ్రహ్మచర్యవ్రతులు కొద్దిరోజులైనను జరుపక వివాహము
జేసుకొనకూడదు.

దేవతానందిధియందేని ఎచ్చటనేని చేసికొనినను ఉపనయ
మునకు త్రిరాత్రదీక్షయు వివాహమునకు చతురాత్రదీక్షయు
శాస్త్రవిహితములుగనుక అట్టిదీక్ష లేనిదిజరిపించకూడదు.

ముఖ్యము మధ్యమము అనిపద్ధతి ద్వివిధము పతితాశౌచప
రిత్యాగము నియమాభ్యేత యగు బ్రహ్మచారికి జ్ఞాత్యాశౌచ
వర్జనమును సంగీకరించినవారలు ముఖ్యపద్ధతివారు.

పతితాశౌచపరిత్యాగము దక్క తక్కిన యీవదంశముల
సంగీకరించినవారలు మధ్యపద్ధతివారు ఈద్వివిధపద్ధతులు శ్రీ
దీక్షితాంగీకృతములే.

• బంధుయాజనపరులందరు నిఖిలకర్మలయందు ఆద్యంతము
ల గురుభ్యోనము జేయవలయును.

బ్రహ్మయజ్ఞాంతమునఁగురుం భారద్వాజనగోత్రం బ్రహ్మీభూ
త లక్ష్మీనారాయణ హవిర్యాజశ్శర్కారం వసురూపంస్వధానమ
స్తర్పయామి” అనితర్పణము జేయదలయును.

ఇటులనే స్నానాంగతిర్పణముల యందును జేయవలయు
ను. గురుత్రయపూజ జరిపించుటకు శంశయముగలచోటికి శ్రీదీ
క్షితశిష్యుడగు బంధుయూజనపరుడు వెళ్ళదగదు.

బంధుయూ జనముగల ప్రదేశముల గురుత్రయపూజవిధిగా
జరుపుచుండవలయును. జరుపనియెడల బంధుయూజనముకాదు

నియమావళిప్రకారము తప్పక గురుపూజ చేయవలయును.

జరుపనివారలు గురుకృతజ్ఞత లేనివారలుగదా. శాస్త్రజ్ఞులై
నను గురుకృతజ్ఞత లేనివారలు మతమునకు తగిన వారలుగా
దుగదా.

ఇదిబంధుయూజనప్రకరణము.

౪ గురుత్రయసభశిష్యాజాప్రకరణము

శ్లో॥ సాదాగుణాన్తోజపరాగసేవాజుష్టాథాంమాససక్తైరవిణ్యాః
శ్రీమశ్చిదానందసరస్వతీంద్రాయతీంద్రచంద్రంలయేగురుం
ముహూః॥

గురుత్రయమనగా--

౧ అతైతమతసిద్ధాంతస్థాపకుం దగు శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పదాచార్యులవారు.

౨ జేర్ణాదైతమతపునరుద్ధారకులగుశ్రీలక్ష్మీనారాయణదీక్షితులను పూర్వాశ్రమ నామధేయముగల వారునునగు శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారు.

౩ తేతత్కర్తకు బ్రహ్మత్వమొనర్చువాడుఃపైమూర్వుడు గురుత్రయ మన బడుదురు.

ఈక్రింద జెప్పబోవుప్రకారము ఆయాకర్తలకు దగిన దక్షిణాదీకమునువిచి “వేదాంతవిజ్ఞాన” అనుమంత్రఛతుష్టయము చేశంకరాచార్యులవారికిని “పరీక్ష్యలోకా” అనుమంత్రముచే శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారికిని “బ్రహ్మదేవానాం” అనుమంత్రముచే ఆకర్తజేయించు బ్రహ్మకును సమస్కార పూర్వకముగా ధాంబూలమును సమర్పించుకొనవలయును.

ఈగురుత్రయతాంబూలము కర్తాంగముగాన, సభ్యపూజాదులతో దీనికి సంబంధములేదు, గురుత్రయ తాంబూలానంతరమున బంధుయాజనపరులతో, పూజ్యులగు నెకరి కగ్రతాంబూలమును సమర్పించి పిదప విద్యాదియోగ్యతానుసారముగా తాంబూలాదుల నీయవలయును.

శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున, నిష్కామకర్తాచరణము బ్రహ్మచర్యవ్రతము, ఊర్ధ్వపుండ్రత్రిపుండ్రధారణాదిస్మార్తలక్షణములను ఆచరణప్రచారిణములచే, పునరుద్ధారంబు గావించిన శ్రీదీక్షతులవారి యెడగృతజ్ఞులై శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున శ్రీదీక్షతులవారికి ద్వితీయతాంబూలమును తమతమగృహంబులందు ఇచ్చుచు, అసూయారహితులగు స్మార్తమతస్థులు అచట నున్నయెడల, తాతాళికప్రాప్తసభ్యులలో విద్యావియోజ్యేష్ఠతానుసారముగా గురుత్రయానంతరమున అగ్రతాంబూలమును ఛారికియ్యవలయును.

ఆలాగుజరుపుట కందరము అంగీకరించవలయును, అంగీకరించనివారలు శాస్త్రమును వదిలి ఈర్ష్యయే ప్రధానముగా గలవారలని, ఎఱుంగునది.

గురుత్రయ తాంబూలదీక్షా వివరణము.

౧ గర్భాధానము

౪ జాతకర్తము

౨ పుంసవనము

౫ నామకరణము

౩ నీమంతనము

౬ అన్నప్రాశనము

- ౭ చాలము ౧౦ ఆగ్నేయవ్రతము
 ౮ గోదానము. ౧౧ సామ్యవ్రతము
 ౯ ప్రాజాపత్యవ్రతము ౧౨ వైశ్వదేవవ్రతము.

ఈక రలయందు ప్రధమతాం|| కలాద్యయము ౧౦-౨-౦
 ద్వితీయతాం|| కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦
 తృతీయతాం|| కలా ౦-౧-౦

ఈవిధమునజరుపునది.

పూర్వకము—

ప్రధమతాం|| కలాత్రయము ౦-౩-౦
 ద్వితీయతాం|| కలాపంచకము ౦-౫-౦
 తృతీయతాం|| కలాద్యయము ౦-౨-౦

ఉపనయనము—

ప్రధమధినమందును, } ప్రధమతాం|| కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦
 సదస్యధినమందును, } ద్వితీయతాం|| కలాపంచకము ౦-౫-౦
 ప్రధమదివసప్రకార } తృతీయతాం|| కలాద్యయము ౦-౨-౦
 మేజరుపవలయును.

ఉపనయనచతుర్థదినమునం దొనర్చు పాలాశకర్పకు గర్భా
 ధానాదులకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

విషాహప్రధమదినసమున కన్యాదాత ఇయ్యవలయును.

ప్రధమతాం|| కలాచతుష్టయము. ౧౦-౪-౦
 ద్వితీయతాం|| కలాప్రకము. ౦-౫-౦
 తృతీయతాం|| కలాద్యయము ౦-౨-౦

వరును తృప్తిగోదీవనమున ప్రథమదీవనప్రకారమే ఇయ్యవలయును.

ఏవవదీవనమున జనుగ్గునాకబలియుండు గర్భాధానాలకు జెప్పినప్రకార మివ్వవలయును, రజస్వలాప్రసూత్యాది గ్రహపూజలయుండును గర్భాధానాలకు జెప్పినప్రకారము, గ్రహము ఖమునకుమాత్రము స్నానమునకు జెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలమునందు జేయబడునైశ్వదేవమునకుకూడా పైన చెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్తిచేసుకొని జేయబడునైశ్వదేవముతోను దేశాంతమున నీదిగువ నుదాహరించిన ప్రకారము జరుపవలెను.

ప్రథమతాం|| కళాచతుష్టయము.

రు ౦-౪-౦

ద్వితీయతాం|| ఏకరూప్యము.

౧-౦-౦

తృతీయతాం|| శ్లాచతుష్టయము.

౦-౪-౦

ఈప్రకారము బంధు యాజనపరు లందరు సర్వసాధారణముగా జరుపు కొనవలయును. హవిర్యజ్ఞములగు ఆభానాదీసభలయుండు ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్త్యంతరమున చేయబడునైశ్వదేవమునకు జెప్పినప్రకారముఇవ్వవలెను. ఈనియమావలియుండు జెప్పిన దానికంటె నెక్కువగా ఇచ్చువారలను మేమేర్పరుపబోవు దైవాద్వైతసభాకల్పతరు వను సం

ఘమున మానసియులనుగా జేర్చెదము, ప్రధమద్వితీయతాంబూ
లములందుంచుద్రవ్యమును నిల్వజేసి యాద్రవ్యముచే శ్రీదీక్షిత
కృతగ్రంథములముద్రణ మొనర్పించెదము దీక్షితకాలమునందుం
డు “చై వాదై వ్యతనభాకల్పతను” వని సంఘము మఱల కొద్దిరో
జులలో శ్రీ ఏర్పాటు చేయబడును.

తమగృహములయందు జరిగెడి సోభకార్యములయందు ఈని
యమానుసారముగా బంధుయాజనపరులందఱు జరిపించుదురని
కోరుచున్నాను.

సంఘమేర్పడినతోడనే ఈద్రవ్యమును వసూలుచేయుట కా
యాగ్రామములయందు ఒక్కొక్కరి నేర్పరచుకొందుము.

గురుశ్రయములో మూడవతాంబూలమునం దుండు ద్రవ్య
ము బ్రహ్మయే దీనుకొనవలయును. ఆయా కర్తవ్యములను బ్ర
హ్మకు యాజనము విహితవృత్తి గావున విత్తచార్యముచేయుక
దగినద్రవ్యము శక్తికొలది నీయవలెను.

గురుశ్రయమందలి బ్రహ్మపూజ గౌరవార్థ మేర్పడినది, గా
నియాజకత్వము చేయించుటకు నిచ్చినదికాదు.

ఇది గురుశ్రయ సభ్యపూజాప్రకరణము. .

౧ శ్రాద్ధ ప్రకరణము.

శ్రాద్ధములు ప్రళయములనియు అప్రళయములనియు ద్వివిధములు.

ప్రళయశ్రాద్ధములు—

సపిండికరణాంతరమున జరుపబడునవి.

అప్రళయశ్రాద్ధములు—

మరణములు మొదలు సపిండికరణాంతముజేయునవి.

ఆపదవృత్తి యగు అశౌచాన్నభోజనము కలియుగమున విప్రులకు విషిధము గాన అప్రళయశ్రాద్ధము లగు ఏకోద్దిప్తతోదశములు హేమాద్రినారదవచనానుసారముగా హోమానుకల్పముననే జేయవలయును.

౧ యతి, నియమవంతుడగు బ్రహ్మచారి, వడంగనర్యవేదవిదుడు, వడంగవేదవిదుడు, వేదవిదుడు, సోమపుడు, అహితాగ్ని, కయూజి, త్రిమధువు, త్రిణాచికేతుడు, త్రిసువర్ణుడు, జ్యేష్ఠుడు, యోగుడు, బహ్వృచుడు, రుద్రబాపి, ఛందోగుడు, అధర్వశిరీసు. స్నాతికుడు, జవనిరతుడు, ధర్మవాచకుడు, చాంద్రి, అనంతచరుడు, నత్యౌవాచి, గురువేదాగ్నివూహాపతుడు, ఖాపశుడు, శాన్తుకు, అత్తవిదుడు, ధీగుడు, బ్రహ్మభూతుడు, అనవి

తేమి, ఋజువు, తేమి, శాస్త్రము, దృఢత్రతుడు, ఈ మొదలగు
వారలు శాస్త్రనిమంత్రణమునకు ముఖ్యకల్పమున్నారు.

• పత్ని భారతము (భార్యతో బుట్టువు) భగినీధర్తయు (తోడు బుట్టినదాని పెనిమిటి) దాహితుడును, భాగినీయుడును (మేనల్లుడును) జ్ఞానూతయు (అల్లుడు) శ్వశువుడు (మామ) అభాద్యుడు (గుడువు) ముత్విక్కు శిష్యుడు మాతృలుడు (మేనమామ) మాతానువలుడు (తల్లితండ్రు) నవీందుడు (సన్నిహితజ్ఞాతి) మొదలగువారలతో శ్రాద్ధనిమంత్రణమునకనుకల్పముచాటు.

ప్రకృతిని అర్థము చేసి సహజమున కుపకారము చేయుచు నున్నట్లుగా నుండవలయుననియు, అట్లుగా నుండవలయుననియు విజ్ఞప్తి నుచు నిమగ్నముగా నుండుటయు.

ముత్తైదువులు కుంకుమ మొదలగునవి ధరించియే పాకము
చేయవచ్చును.

ఆబ్దికాదులయందు వస్త్రపుష్పాదిచిహ్నముల శక్తికొలది
లేవుక ఇవ్వవలయును.

తండ్రినన్యసింఛినయడల పుత్రులు సిద్ధిదీపమున పార్వణాశా
స్థమును మోటునాడు ఆరాధనమును జరుపవలయును.

శిష్యులు మూత్రము సిద్ధిదినమున నారాధనముమాత్రమే చేయవలయును.

• అద్వికమును అరాధనమును ఒక్కదినముననే చేయుటకా
ప్రసాదము!

ఏకశాఖవారలైనను వివాహాదిసంబధములకు యోగ్యులు కాని వారలను శ్రాద్ధమునకు నిమంత్రణము చేయగూడదు.

ప్రశస్తృతాధ్యము లగు ప్రత్యాభికాదుల యందు యోగ్యులగు బ్రాహ్మణులు దొరకని యెడల సాలగ్రామమున కర్పించి తన్నివేదితాన్నమును, సనియముడగు బ్రహ్మచారికి బెట్ట వచ్చును. అవునకు బెట్టవచ్చును. విధ్యుక్తముగా హోమాదుమును జేయవచ్చును. లేక యజమాని భుజించవచ్చును.

యోగ్యుడగు బ్రాహ్మణు డొక్కడే దొరికిన యెడల వానిని పితృస్థానమున నిమంత్రణ మొనర్చి విశ్వేదవస్థానమున సాలగ్రామమున కర్పించ వలయును.

ద్వాదశాహనపిండీకరణాంతరమున సంవత్సరాశాచము లేదుగనుక అనుమాసికాది శ్రాద్ధముల యందు అధిశ్రవణాది పతన మొనర్చవలయును. మరణాది ద్వాదశాహనపిండీకరణాంతము జరుపఁబడు నగ్న సప్తశ్రాద్ధాదులయందు పాదప్రక్షాళనాదులు కూర్చాదులయందే భగవద్రూపమును భావించి జరుప వలయును.

ఇందులకు ప్రమాణము సిద్ధాంతదీపికయందుఁ జూచుకొనవలయును.

శవవహనము సారమార్థిక బుద్ధితో చేసినయెడల నక్షత్రదర్శనమువలకు భుజింపకఁడండవలయునని నియమములేదు. మృత్తికాస్నానము పంచగవ్యప్రాశనము. అష్టోత్తరశతగాయత్రీ జ

శ్రీదక్షిణపద్ధతినియమావరి.

౨౫.

పమునెనర్చి నూతనయజ్ఞాపవీతములధరించి భుజింపవచ్చును.

పై తృమేధిక కర్తచేయించుటకు తప్పక వెళ్ళవలయును. కా
స్త్రాజ్ఞానములేని కొందఱు అటులచేయుటకు సంశయించెదరు.
అటుల సంశయించగూడదు.

ఇది శాస్త్రప్రకరణము.

౬ వేదాంతప్రకరణము

క్షేదీక్షితసేధాంతానుసారముగా.

నిష్కామకర్తానుష్ఠానము మోక్షమునకు చిత్తశుద్ధినంపాద
నద్వారా పరంపరాసాధన మనియు జ్ఞానము ముఖ్యసాధన మని
యు గుర్తెరిగి గార్హస్థ్యమున శ్రవణాదులచే, దృఢవైరాగ్య
ముకలిగి తురీయాశ్రమస్వీకార మొనర్పవలయును. ఇదేప్రకార
ము, ఈ ఐదధిష్ఠన రైకులందఱు, అంతమున తురీయాశ్రమ మొ
నర్పియశక్త్యరీకులయిరి.

ఇది వేదాంతప్రకరణము.

ఉపసంహారము.

ప్రతివిప్రుడు స్వస్వవర్ణాశ్రమాదితత్కర్తవ్యపయోగములగు మంత్రాదుల సార్థముగా నియమముతో జదివి గీతాచార్యానభిమత మగు సకామ సంకల్పము పరిత్యజించి నిష్కామసంకల్పముతో విఘ్నైకైకార్థముల నాచరింపవలయును. అర్థరహితముగ వేదమంత్రయుఁ జనువుట కంటే అర్థయుతం బగు నిత్యకర్తృపయోగమంత్రాధ్యయనంబ యధికము. శ్రీదీక్షితుల వారిచే నిటుల ప్రచారిత మయినదిగావున దీనిని, “దీక్షిత పద్ధతి” అనియెదరు.

ఇదియే శ్రీదీక్షితపద్ధతినయిమావధి

పూర్వ,

ఇట్లువిన్నవించు.

నీలూరు, తాలూకా. }
 దిం-గి-05 }

శ్రీరై వాద్వైతమతసావక.
 కోటిశ్వరశాస్త్రిశర్మ.

వివాహవతూరాశ్రమిక్షయంబు అగ్నిసంరక్షణార్థము యధా
 క్రతులు అభిషేచించుననియు, తమవిధ్యయంబు గంభీరమునంచి
 పఠించినట్లును, వివాహాగ్ని సుధ్యమందు వధూవరులు స్పృహ
 క్కాశ్రములయందేకకాలముననే భుజింపవలయును. తిక్తాశ్ర
 యందు భోజనము చేయవలదు. వధూవరులు విధ్యుక్తదిత్యవం
 తులు కావన తూర్పుగైరుపమునెవరైనను తాము తియ్యవలదు.

భిదోర్ధ్వత్రుండ్రోధారణము.

భిదోర్ధ్వత్రుండ్రోధారియగుస్తార్తమతస్థుఁకిలటుభిదోర్ధ్వత్రుండ్రోమోధరిండుటనింద్యమనిభిక్ సంవత్సరపర్యంతముచెప్పుచుయాజకత్వాదులు బంధుయాజనపరులుజరుపవచ్చును. స్తార్తమతదూష్యమగు భిదోర్ధ్వత్రుండ్రోధారణము నతడు సంవత్సరాంతమున నైనను విడువనియెడల వానిగృహంబునకు యాజకత్వాదులకు బంధుయాజనపరులుటోగూడదు.

బ్రహ్మచర్యము.

మేఖలాదంబాజీనములధరించి బ్రహ్మచర్యవ్రతనియమములు గలిగి వేదాధ్యయనముచేయవలయును. నిశమములేక చదివిన వేదాధ్యయనము ఫలరహితమగుటయేగాక పాపమునకూడకలిగించును.

శ్రోత్రియత్వము.

అనాచరణమున ప్రత్యవాయజనకములగు నిత్యకృత్యములకు పయోగించుమంత్రములను తదర్థములనుచదివి యుధాశక్తిగ వేదాధ్యయనంబర్థయంతముగ నొనర్చినయెడల శ్రోత్రియత్వములభించునుగాని కేవలశ్రాధాధ్యయనమునశ్రోత్రియత్వములభింపదు సంస్కారము.

నిష్కామకర్తానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధినిపొందుట “సంస్కార” మనియెడరుగాని “కుండలధారణము, తార్కికత్వము” మున్నగు నవి సంస్కారశబ్దవాచ్యములుగావు.

యాజకత్వము.

తనకూతునిచ్చివివాహముచేయుటకు దగినవానినిగాని (అన

గావివాహయోగ్యులనుట)లేక సగోతులనుగాని కర్తవ్యుండు
బుద్ధికునిగా(అనగాయాజకునిగా)నేర్పరుచుకొనవలయును-
బ్రహ్మచారిగుర్వనుట్లాతుడై యాజనాదికర్తలనాచరించవచ్చును-
నామోచ్చారణవిషయము-

శుభాశుభకర్తవ్యమును స్వనామంతోమున“శర్తా”యనుప
దముచేర్చి వ్యవహరింపవలయును- స్త్రీలకు “దాంతముగ”(అన
గా“యజ్ఞపదా”మొదలగునవి)అబ్ధికాదులయందు ప్రయోగింప
వలయును- మహారాష్ట్రబ్రాహ్మణులలోకొందరు “దేవీదాం||అను
పదమును ఉపయోగించుచున్నారు- కొందఱు శుభకర్తవ్యయందు
“శర్తా”యనిచెప్పుటకుసంశయించి “నామధేయ”యనుపదముచే
ర్చెదరు- అటులసంశయించుట కాస్త్రవిరోధము-

కన్యావరణము-

బంధువులు, ప్రేమగలవారలు- ఆలోచనపరులు- సమయాను
కూలజ్ఞులైఅయినవారలకేకన్యావరణనిమిత్తమై ఇచ్చెడితాంబూ
లమలనియ్యవలయును.

ఫలప్రదానము-

కన్యరోగి శ్యావదంతుడు అనుపనీతుడుబ్రహ్మచారి విధురు
డు ఈమొదలగువారికి ఫలప్రదానములీయిగూడదు-

అధ్యయనము.

శిక్షావ్యాకరణాదిలంగయుక్తముగ నభ్యసించిన యధ్యయన
నమునకే సాంగాధ్యయనమని వ్యవహారముగాని పవిత్రమజటా
దులుమాత్రమే జదివినయెడల సాంగాధ్యయనమనియనుట కా
స్త్రనిషిద్ధము.

స్థాలీపాకము.

ప్రతిపత్త్యాస్థాలీపాకమునందు యజమానిలేపప్రాశనము చేయవలయును. పత్నిలేపప్రాశనముజేయగూడదు. ఆశ్రయజన్తాలీపాకమున వరువుచేయగా మిగిలినసూతనతండులముల నోటిలోబోసుకొని నవిలిమింగివలయునేగాని చయపునుభవించగూడదు. ఇవియాపస్తంబబుష్పియధిప్రాయము.

అశీర్వచనము.

అశీర్వచనకాలమున ఆయాకర్మానుగుణ్యములగు మంత్రములను అనగా వివాహమునకు “అయమగ్నిర్వహ్నపతిః” మొదలగు నవియు ఉపనయనమున “అగ్నిరాయుష్మాక్, త్వయిమేధాం” మొదలగునవియు, గర్భాధానమున “నేవ్యంపత్నీం” మొదలగు మంత్రములునువచించుచు అశీర్వచనముజేయవలయును. వికృతులగుజటఘనాదులచేనాశీర్వదించుటయప్రశస్తము.

దీక్షాగృహభోజనము.

యజమానితనయైక్కిపితృదేవతలను నాందీశ్రాద్ధమున ఆవాహనముచేసియే కన్యాదానముచేయుచున్నాడుగనుక యజమానితనవైశ్వదేవస్థాతీచ కాదుల గృహ్యగ్నియందు నిరాక్షేపణగా జేసుకొనవచ్చునుగాని తదితరులాగృహమున వైశ్వదేవము పితృయజ్ఞము మొదలగునవిచేయగూడదు. కొందఱు ప్రకృతానుపయోక్తములగు సంస్కృతశ్లోకముల పామరసమీపమునబలుకుచు స్వాచరితంబే సదాచారంబనునట్లు వచించుచుందురు. యుక్తాయుక్తపరిష్టానార్హుడగుమనుజుడు ధర్మశాస్త్రానుసారముగ నడుచుటశ్రేయము.

సాంకర్యము.

ఆశ్రమసాంకర్య మతసాంకర్యజ్ఞాతసాంకర్యరహిత్యైత్తదై య
ట్టివారలబొందుమాని కర్మపథానుసారముగ సంచరించుటయే
శ్రేయము. శాస్త్రము ర్విధ్యతరేకులగవాదలవేటబెట్టుకొని వి
ల్లకాలము ధనార్జనాపరులయి విఫలమౌచుకొని బడు నిష్టాశ్రీ
మాదిధర్మపరిత్యాగంబున కంగీకరించినవారలకొకటయేని
సద్బోధలుచేయక సంచరించెడి ఇప్పటిపీతాధితుల ఒహహకరించు
టశాస్త్రవీరుధములనగా శాస్త్రపిఠాచారముల దామాచరిం
చుచున్నవారలు ఇంక గురువులయినను సింద్యులగుచున్నారు. అ
ట్టిసింద్యులసత్కరించుటయదూష్యము.

గుర్వారాధనము.

బంధుయాజినపరులందరు తమతమశక్తికొలది గురుకృతజ్ఞ
తానుచనార్థము భక్తిశోధలతో ప్రతిసంవత్సరము కార్తీకశు
క్లవవమిదినమున గుర్వారాధనము విధిగాజరుపవలయును.

సంధ్యావందనము.

శతతారలసంప్రాప్తనియమములతో శుభమై ముఖ్యకాలము
న అర్ఘ్యప్రదానము దనుకవిసను సంధ్యావందనమాచరించవల
యును అట్టికాలమున జలంబుదొరికినియడల మానసికాచమన
ముచేసి సంధ్యనుఆరంభించి ధూళిచేత అర్ఘ్యప్రదానమాచరిం
పవలయును.

అవశ్యకర్తవ్యము.

విద్యుక్తములగుఅంగములకు లోపముసంభవించినను యథా
శక్తిగతతతారలప్రాప్తములగు నియమములతో ఆయాకర్తలనా

చరింపవలయునేగానివర్జించగూడదు-వర్జించుటకాస్త్రనిందితము-
బ్రహ్మవిషయము-

అయాకర్తచేయించుబ్రహ్మ, చేయించుకర్త సహస్త్రినాండక
మునుచు బ్రహ్మసనమునుండి(మాటిమాటికి) లేచుచుండగూడదు-
పద్మతిముఖాభిప్రాయము-

జ్ఞానప్రాధాన్యతా : యోగమతస్థులందఱు విద్ధివిహితము
లగుగర్భాధానాదిలప్రోక్తమపర్యంతవత్వారంశత్సంసౌరము
లబహిరంగసాధనములగాను దయాక్షాంతి అననూయకౌచ అ
నాయాసమాంశశ్చ అకార్యల్యలస్పృహ శ్చక్షుష్టసంసౌరము
లనంతరంగసాధనములగాను గ్రహించియున్నారు- ఇదియేకా
స్త్రసప్తతము- కొందఱుకామప్రాధాన్యసంకల్పత్రే కాస్త్రనిశ్చ
ితార్థమునుమరచి దయాదులబహిరంగసాధనములగాను గర్భా
ధానాదిసంసౌరముల అంతరంగసాధనములగాను గ్రహించు
చున్నారు- ఇదికాస్త్రనిందితము- ప్రధములుజ్ఞానప్రాధాన్యత
నియు, యోగమతస్థులనియు, వేదాంతులనియు, జౌపనివస్త్రత
స్థులనియు, కాస్త్రములయందు పర్యాయపదములచే గ్రహింప
బడియున్నవారు- ద్వితీయులు కర్తప్రాధాన్యనియు, భాట్టశి
ష్యులనియు, వేదవాదమతస్థులనియు, పూర్వమీశ్వారసమలనియు
కాస్త్రములయందు వ్యవహరింపబడియున్నారు- ప్రథములయం
దు నియోగమతస్థులును, ద్వితీయులయందు తత్ప్రతిపక్షులును చే
రుచున్నారు- ఇదికర్తాచరణానుబంధము-

గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణానుబంధము- 20 పేజీ 16 లైను.
౧ సూతనవధూగృహప్రవేశము ౨ సూతనగృహప్రవేశము

• • క్రింది రచనలనియమానికి పరిమితము.

హేమామమ	౪ అగ్నేయ ప్రతోత్సర్జనము
గ్రహచక్ర	౫ వైశ్వదేవ ప్రతోత్సర్జనము
మృత్యు	౧౦ ఆగ్రయణస్థానీపాకము
హేమత్య ప్రతోత్సర్జనము	౧౧ అక్షరాధ్యక్షము
మృత్యు ప్రతోత్సర్జనము	

ఈ పయిన ఉదహరించిన కర్తవ్యములు అంతమున-
 ప్రథమ తాంబూలము కలాప్తయం రూ-౦-౨-౦.
 ద్వితీయ తాంబూలము కలాప్తయం రూ-౦-౪-౦.
 తృతీయ తాంబూలము కలాప్తయం రూ-౦-౨-౦.

సర్వబలి	౪ అశ్వత్థ ప్రతిష్ఠ
ఈకానబలి	౫ తటాక ప్రతిష్ఠ
౩ కామ్యవృషోత్సర్జనము	

ఈ కర్తవ్యములు.

ప్రథమ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦
 ద్వితీయ తాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦
 తృతీయ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦
 మృత్తికాస్నానాదియ క్త సర్వ పాత్య శ్చైత్రమున-
 ప్రథమ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦
 ద్వితీయ తాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦
 తృతీయ తాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

వైదికములు నియమావళియిం దనుదాహితములగు
 సకలకర్తవ్యములు గర్భాధానాది ద్వాదశ సంసారములకు చె

